

Voor 'gewone' bridgers

Bied- en speeltechniek

Ook vragen over spelregels en bestuurlijke kwesties waarvan elke 'gewone' bridger het antwoord zou moeten weten, behandelen we in de Bridge Training

In de periodieken Arbitrair, BestuurWijzer en NBB-Rekenprogramma bespreken we de onderwerpen die vooral op het bord liggen van de betreffende functionarissen

Alle reeds verschenen nummers staan op:
www.bridgeservice.nl

Redactie: Carolien de Koomen, Margriet Jansze, Ron Jedema, Siger Seinen, Jan van Die, Frans Schiereck en Rob Stravers (eindredactie)

Hóé moet je denken?

Dag Rob,

Bedankt voor de uitleg bij het spelen van de drie troefcontracten in Training 820. Ik tel altijd keurig de verliezers en dan weet ik echt niet hoe ik de verliezers moet wegwerken. Zelfs na jouw uitleg moet ik heel hard nadenken en zie dan dat ik hier zelf nooit opgekomen zou zijn. Ik speel nu vier jaar bij een club, het afgelopen jaar eindig ik eindelijk niet meer steeds onderaan. Op de club zien ze dat ik vooruit ben gegaan en spreken ze me vaak moed in. Maar ik vraag me af of ik een soort logisch inzicht mis. Terwijl ik toch VWO heb gehaald. Waar leer je deze denkwijze van jou?

Je ziet soms ook een biedverloop, dan krijg je je eigen kaarten te zien en die van dummy met de vraag: Waar zit klaveren heer: bij oost of bij west? Dat begrijp ik ook nooit.

O ja: En wanneer moet je NIET beginnen met eerst de troeven te trekken in een troefcontract? En: Als je drie verschillende werkkleuren hebt in een SA-contract, welke moet je dan nemen?

Groeten,

Monica Vuister

Op deze vraag past slechts één reactie: samen met Monica beantwoorden!
Vooral de minder ervaren bridgers wens ik extra veel genoegen met deze Training.

Hóé moet je denken?

Door Monica Vuister en Rob Stravers

Al bij het lezen van Monica's eerste woorden, dacht ik aan Kees, een bijzonder sympathieke speler op mijn eerste club. Kees was hoofdingenieur bij Fokker. Wij kenden hem echter als een zeer onzekere bridger, die als leider stotterend en trillend, zijn – streng toekijkende – echtgenote vrij frequent de minst kansrijke kaarten liet spelen. Maar in een bridgeweekend zagen we opeens een heel andere Kees. Tijdens een ochtendwandeling door het bos zagen we een auto op ons bospad staan met een open motorkap. Alleen de broek en schoenen waren zichtbaar van de pechvogel. De rest van het lichaam hing in de motor. Kees bedacht zich geen moment. Zonder ook maar iets te vragen schoof hij de broek en alles wat daarin en boven hing opzij, boog zelf onder de motorkap, dirigeerde zijn voorganger achter het stuur en gaf hem korte duidelijke instructies. Binnen drie minuten draaide de motor. Pas toen Kees twee uur later leider was in een 3SA-contract, herkenden we hem weer ...

Kees bewees met zijn reparatie twee dingen: **technische kennis**, dus **weten** hoe een auto werkt, en **creatief vermogen**. Dankzij de combinatie van zijn technische kennis met de keiharde feiten vond hij de juiste aanpak. Waarom dan niet aan de bridgetafel?

En hoe is het mogelijk dat de professor, de briljante advocaat en de meest fenomenale onderzoeker volledig afhankelijk zijn van de loodgieter als hun toilet is verstopt? Heeft dat ook niet alles te maken met de juiste technische kennis en een bepaalde manier van denken?

Een voormalig hoofd PZ, waarmee ik bijzonder veel heb gelachen, merkte een keer op:

'Een diploma is niets anders dan het bewijs dat je op een bepaald moment voldoende wist. Maar ik heb liever iemand die vooral creatief kan omgaan met wat hij weet.'

Technische kennis **opslaan** kan ieder mens. Die kennis **begrijpen**, is eveneens voor alle bridgers mogelijk. De een zal daar alleen iets meer voor moeten doen dan de ander. De volgende stap is dan niet ver meer: **oplossingsgericht denken**.

Monica en ik proberen in deze Training met deze drie stappen naar een paar kaartverdelingen te kijken.

We wensen je heel veel plezier toe,

Monica en Rob

Vraagstuk 1

Je speelt een hartencontract; OW hebben geen troeven (harten) meer en je bent in zuid aan slag.

Spel A

♥ 2
♦ A H
♣ A 3 2

♥ 4 3
♦ 2
♣ H 5 4

Spel B

♥ 2
♦ H B
♣ A 3 2

♥ 4 3
♦ V
♣ H 5 4

1. Hoeveel dreigende verliezers tel je?
2. Hoe kun je in spel A en in spel B een dreigende verliezer voorkomen?

In **spel A** tel je één dreigende verliezer: in klaveren.

Technische kennis

Als je een bijkleur hebt die ongelijk is van lengte, kun je die vaak als vuilnisvat gebruiken voor een dreigende verliezer.

Begrip

In dummy heb je twee hoge ruiten, in je hand maar één. Dat betekent dat je op dummy's tweede ruiten een kaart kunt opruimen.

Je begrijpt ook dat je geen klaverenslag verliest als je in noord of zuid twee klaverenkaarten hebt (omdat je dan de derde klaveren kunt troeven).

Oplossing

Speel ♦2 naar ♦A. Dan ♦H, waarop je zuids ♣4 de laan uit stuurt!

In **spel B** tel je twee dreigende verliezers: een in ruiten en een in klaveren.

Technische kennis

Je weet dat de ruitenkleur als nooduitgang kan fungeren voor de dreigende klaverenverliezer, omdat het aantal ruiten in noord en zuid ongelijk is.

Begrip

Je begrijpt dat je OW een ruitenslag moet gunnen op een moment dat jij nog minstens één hoge klaveren hebt. Omdat OW na ♦A ook een klaverenslag winnen als je ♣AH dan niet meer hebt.

Oplossing: Speel meteen ruiten!

Vraagstuk 2

Je speelt een hartencontract; OW hebben geen troeven (harten) meer en je bent in zuid aan slag.

♥ 4 3

♦ A

♣ A 3 2

♥ 2

♦ H 2

♣ H 5 4

1. Hoeveel dreigende verliezers tel je?
2. Hoe kun je een dreigende verliezer voorkomen?

Probeer op eigen kracht het juiste speelplan te vinden. Als je dat vindt, verlies je geen enkele slag!

Vraagstuk 2 Onze gedachten

Je speelt een hartencontract; OW hebben geen troeven (harten) meer en je bent in zuid aan slag.

♥ 4 3

♦ A

♣ A 3 2

♥ 2

♦ H 2

♣ H 5 4

1. Hoeveel dreigende verliezers tel je?
2. Hoe kun je een dreigende verliezer voorkomen?

Probeer op eigen kracht het juiste speelplan te vinden. Als je dat vindt, verlies je geen enkele slag!

Dankzij onze technische kennis weten we dat de ongelijke ruitenkleur een reddende hand reikt naar de dreigende klaverenverliezer.

Daarom spelen Monica en ik:

♦2 naar ♦A.

♣2 naar ♣H.

Dan ♦H, waarop we een noordelijk klavertje opruimen.

En met ♣A en ♣3 getroefd, ronden we de zaak af, zonder ook maar één slag aan OW te gunnen.

Vraagstuk 3

Je speelt een hartencontract; OW hebben geen troeven (harten) meer en je bent in dummy noord aan slag.

♥ 2

♦ H 3

♣ A 3 2

♥ 4 3

♦ 2

♣ H 5 4

1. Hoeveel dreigende verliezers tel je?
2. Hoe kun je proberen een dreigende verliezer te voorkomen?

Heb je nog geen idee? Dan is deze Training voor jou geschreven!

Je speelt een hartencontract; OW hebben geen troeven (harten) meer en je bent in dummy noord aan slag.

♥ 2
♦ H 3
♣ A 3 2

♥ 4 3
♦ 2
♣ H 5 4

1. Hoeveel dreigende verliezers tel je?
2. Hoe kun je proberen een dreigende verliezer te voorkomen?

Je dreigt twee slagen te verliezen: een in ruiten (♦A) en een in klaveren.

Je weet (*technische kennis*) dat ♦H een slag kan maken als ♦A ervoor zit (bij west) én jij vanuit zuid naar ♦H speelt. Legt west meteen ♦A, dan laat je dummy ♦3 bijspelen, met het prettige gevoel dat, zodra je weer aan slag bent, ♦H goed is voor een slag.

Het leuke van de slag met ♦H is dat zuid geen ruiten meer heeft, dus een kaart kan opruimen. En als je dan toch een kaart opruimt, dan ruim je beslist een verliezer op! In dit spel kun je het niet verkeerd doen: je ruimt een klavertje op. Waardoor je de derde klaverenslag kunt troeven. In plaats van twee verliesslagen, geef je maar één slag af.

Enne ... als west NIET meteen ♦A legt? Dan wint jouw ♦H die slag. Dan verlies je geen ruitenslag maar een slag in klaveren. Dus maken je tegenstanders ook slechts één slag.

Door de technische kennis dat een enkele heer een slag kan winnen als het aas vóór die heer zit, mits je naar die heer toespeelt (!), denk je sneller in de richting van die mogelijkheid.

Vraagstuk 4

♠ 4 3 2
♥ 4 3 2
♦ A 4 3 2
♣ 4 3 2

♠ A H V
♥ A H V B 10 9 8
♦ 5
♣ H 5

Gefeliciteerd, je bent leider in 6♥.
West komt uit met ♦H.

Hoe was je dit varkentje?

Vraagstuk 4 Overpeinzing

♠ 4 3 2

♥ 4 3 2

♦ A 4 3 2

♣ 4 3 2

♠ A H V

♥ A H V B 10 9 8

♦ 5

♣ H 5

Gefeliciteerd, je bent leider in 6♥.

West komt uit met ♦H.

Hoe was je dit varkentje?

Tja ... wat moet ik overpeinzen zónder de juiste aanpak te vertellen?

Helder is dat je maar één slag mag verliezen. En dat je beslist twee slagen verliest als je niet onmiddellijk ♦A laat bijspelen.

En ... na deze meteen gewonnen slag met ♦A, zie je waarschijnlijk ook dat dit de enige keer is dat je in noord aan slag bent ...

Vraagstuk 4 Technische kennis, begrip en Oplossing

♠ 4 3 2
♥ 4 3 2
♦ A 4 3 2
♣ 4 3 2

♠ A H V
♥ A H V B 10 9 8
♦ 5
♣ H 5

Gefeliciteerd, je bent leider in 6♥.

West komt uit met ♦H.

Hoe was je dit varkentje?

Technische kennis

- Er dreigen twee klaverenverliezers.
- Als je vanuit noord klaveren naar ♣H speelt, heb je echter 50% kans op slechts één verliesslag in klaveren. Dat moois overkomt je met ♣A bij oost.
- Speel je na ruitenaas niet meteen klaveren, maar pas later in het spel, vanuit de hand, dan staat één ding vast: je verliest zeker twee klaverenslagen, ook met ♣A bij oost.

Met direct ♦A leggen en dan ♣2 naar ♣H, maak je dus 6♥C als oost de 'gelukkige' bezitter is van ♣A.

Vraagstuk 5, een vrouw in het spel ...

In de eerste vier vraagstukken keken we alleen naar de heer. Dezelfde wetten gelden echter ook voor de lagere plaatjes, dus zeker ook voor de vrouw! Toch slaan bij verschillende spelers de stoppen door zodra er een vrouw in het spel is.

Kijk naar de volgende vier speelfiguren. Hoe speel je die aan als je zoveel mogelijk slagen in die kleur wilt maken?

♣ V 3 2

♣ 6 5 4

♥ A V 2

♥ 5 4 3

♠ A 3 2

♠ V 5 4

♦ A 3 2

♦ V B 10

Vraagstuk 5 Overpeinzingen

Hoe speel je deze vier speelfiguren als je zoveel mogelijk slagen in die kleur wilt maken?

♣ V 3 2

♣ 6 5 4

♥ A V 2

♥ 5 4 3

♠ A 3 2

♠ V 5 4

♦ A 3 2

♦ V B 10

In **klaveren** heb je alleen de vrouw en verder grut in die kleur. Dan kan ♣V alleen een slag winnen als ♣A én ♣H ervoor zitten (bij west) én je **tweemaal** vanuit zuid klaveren naar ♣V speelt. Met slechts 25% kans dat ♣AH bij west zit, kun je dit geen riante kans noemen.

In de **harten en schoppen** heb je naast de vrouw ook het aas, waardoor je tegenstanders maar één kaart hebben die hoger is dan de vrouw. En zoals het aas voor de heer moet zitten om de heer te kunnen maken, moet in harten en schoppen de heer vóór de vrouw zitten om de vrouw tot slag te verheffen.

In **ruiten** heb je naast de vrouw ook de aangrenzende lagere plaatjes. Maakt dat voor jou verschil in de behandeling van deze kleur?

Vraagstuk 5 Technische kennis, begrip en aanpak

Hoe speel je deze vier speelfiguren als je zoveel mogelijk slagen in die kleur wilt maken?

♣ V 3 2

♣ 6 5 4

♥ A V 2

♥ 5 4 3

♠ A 3 2

♠ V 5 4

♦ A 3 2

♦ V B 10

In klaveren gaf ik de aanpak al bij het overpeinzen.

In harten en schoppen eigenlijk ook. Je hoopt dat de heer voor de vrouw zit, dus speel je de harten: vanuit zuid ♥3 naar ♥V; en de schoppen: vanuit noord ♠2 naar ♠V!

Je maakt alleen een kans de vrouw te maken door naar de vrouw toe te spelen. ♠V voorspelen, in de hoop dat west ♠H heeft, is een veel voorkomende technische fout. Als west ♠H heeft, zal die ♠H beslist leggen, waardoor je in één slag je ♠V en ♠A kwijt bent.

In het ruitenfiguur mag je wél de vrouw voorspelen. Als west dan ♦H heeft, win je altijd drie ruitenslagen. Je ontwikkelt dan ♦B en ♦10 tot slag.

Datzelfde doe je als je in de schoppenkleur begint met het voorspelen van ♠V. Nadeel is echter dat de vrijgespeelde ♠B en ♠10 zich bij de vijand bevinden. Ondanks dat je dan twee mensen blij maakt, en je je tegenstanders waarschijnlijk een prettige ronde toewenst, gaat deze dienstverlening echt te ver.

Vraagstuk 6

♠ A H 3 2

♠ B 5 4

Met dit vraagstuk kun je controleren of je de technische regel volledig begrijpt.

Hoe probeer je zoveel mogelijk schoppenslagen te maken?

Op de volgende pagina denken we met je mee.

Vraagstuk 6 Onze overpeinzing

♠ A H 3 2

♠ B 5 4

Hoe probeer je zoveel mogelijk schoppenlagen te maken?

♠A en ♠H maak je altijd, daar hoef je dus niet over na te denken.

Je hebt nog alle energie om op zoek te gaan naar een derde schoppenlag. Met de ontbrekende schoppen 3-3 win je die altijd, daar breek je je hoofd dus ook niet over.

Maar ♠B. Die kun je vergelijken met de enkele heer in onze voorgaande vraagstukken. Je mist immers maar één kaart die ♠B kan verschalken. En je weet dat ♠B geen kans maakt als ♠V erachter (bij west) zit.

Dus waar hoop je op, en hoe speel je om daarvan te profiteren?

Vraagstuk 6 Onze aanpak

♠ A H 3 2

♠ B 5 4

♠ V x (x x x x)

Hoe probeer je zoveel mogelijk schoppenslagen te maken?

Je hoopt dat oost ♠V heeft. Dan wint ♠B altijd een slag als je begint met ♠2 naar ♠B! Zelfs met alle schoppen bij oost, pikt ♠B zijn slagje mee.

Je mag ook eerst ♠A slaan en dán ♠2 naar ♠B spelen. Als west toevallig ♠V-sec heeft, valt die mooi onder ♠A en viert ♠B eveneens een feestje. Toegegeven, dat ♠V valt is een zeer klein kansje, maar ook alle kleine kansjes maken met elkaar één grote kans ☺.

♠A én ♠H slaan gaat alleen goed met ♠V(x) bij oost of west.
Nadeel van ♠AH slaan: ♠B maakt geen slag als ♠V níét in de eerste twee slagen valt. Ook met ♠Vxxx(xx) bij oost is ♠B dan kansloos.

- ♠ A H 3 2   Stel dat je nog vier slagen MOET maken, en je
♥ 2   tegenstanders mogen absoluut NIET aan slag komen, omdat
ze dan iets vreselijks doen in een andere kleur. Dan kun je
niet na ♠A een kleine schoppen naar ♠B spelen.
- ♠ B 5 4   Dan sla je wél ♠AH. Valt ♠V, dan maak je daarna ♥A en
♥ A V   ♠B. Alleen als ♠V niet valt, snijd je na ♠AH op ♥H.

Vraagstuk 7 Welke kleur eerst?

♠ 2
♥ 3 2
♦ H V B 10
♣ V B 10 9 8 7

♠ A H
♥ A H V
♦ 5 4 3 2
♣ 5 4 3 2

Je bent leider in 2SA. Welke kleur speel je het eerst als west uitkomt met:
a. ♠V   b. ♥B

Vooraf in SA-contracten kennen de (stok)oude docenten nog: 'de leer van het tempo'! Deze 'leer' is het gevecht tussen jou en je tegenspelers om de eigen kleur te ontwikkelen. De tegenpartij mag zijn hoge kaarten maken, zolang jij nog de hoogste kaart hebt in de kleur van de tegenpartij. Heb je niet de hoogste kaart van hun lange kleur, dan krijg je immers alle kaarten die ze nog hebben voor je kiezen, want in een SA-contract kun je niet troeven.

Vraagstuk 7 Welke kleur eerst? Onze overpeinzing

♠ 2
♥ 3 2
♦ H V B 10
♣ V B 10 9 8 7

♠ A H
♥ A H V
♦ 5 4 3 2
♣ 5 4 3 2

Je bent leider in 2SA. Welke kleur speel je het eerst als west uitkomt met:

- a. ♠V
- b. ♥B

Technische kennis

Je weet wat een vaste slag is, en in een SA-contract begin je met het tellen van je vaste slagen. Wij tellen er vijf: ♠AH en ♥AHV.

Vervolgens gaan we op zoek naar mogelijke extra slagen, en natuurlijk valt ons oog direct op de ruiten en klaveren.

De 4-kaart ruiten is goed voor **drie** extra slagen; alleen ♦A geef je af. En omdat je van de zeskaart klaveren ♣A en ♣H als verliesslagen moet boeken, moeten de klaveren goed zijn voor **vier** extra slagen.

Tja, en als de klaverenkleur goed is voor vier extra slagen en de ruiten voor drie, hoef je niet lang na te denken over de vraag welke kleur je het beste eerst kunt aanspelen. Of zien we iets over het hoofd? Iets dat wellicht te maken heeft met tempo?

Heb je nog een hoge kaart in de kleur van de tegenpartij, op het moment dat je hun nog een slag moeten gunnen voordat je zelf aan slagen oogsten kunt denken?

Vraagstuk 7 Welke kleur eerst? Onze overpeinzing

♠ 2
♥ 3 2
♦ H V B 10
♣ V B 10 9 8 7

♠ A H
♥ A H V
♦ 5 4 3 2
♣ 5 4 3 2

Je bent leider in 2SA. Welke kleur speel je het eerst als west uitkomt met:

- a. ♠V
- b. ♥B

Als west uitkomt in schoppen, win je die slag en heb je nog maar één tophonneur over in die kleur. Dat betekent dat je maar één keer van slag mag en dan ook onmiddellijk slagen moet kunnen binnenhalen.

Ga op de ruiten af: wees tevreden met de drie extra slagen.

Als je voor klaveren kiest, winnen OW met ♣H en spelen beslist weer schoppen. Dan kun jij nog steeds geen extra klaverslagen maken: je zult OW nóg een klaverslag moeten gunnen, terwijl je geen schoppenopvang meer hebt. Dus krijg je na ♣A alle resterende schoppen naar je hoofd ... Door direct ruiten te spelen, maak je 2SA C.

Start west in harten, dán kun je je permitteren om klaveren te ontwikkelen. Je hebt in harten en schoppen nog steeds een dubbele opvang, waardoor je de temposlag gaat winnen: je maakt vier extra klaverslagen: 2SA+1.

Vraagstuk 8

Spel A

♠ 4 3 2
♥ H 2
♦ 5 4 3 2
♣ A H V B

♠ H V
♥ A 3
♦ A H V B 10
♣ 5 4 3 2

Je speelt 'slechts' 3SA.

West start met ♥V.

Hoe ga je dat spelen?

Spel B

♠ 3 2
♥ H 3 2
♦ A 4 3 2
♣ V B 9 2

♠ A H 4
♥ A V B 10 9
♦ 7 6 5
♣ H 10

Je speelt 4♥.

West start met ♠V.

Wat is je speelplan?

Vraagstuk 8 Onze overpeinzingen

Spel A

♠ 4 3 2
♥ H 2
♦ 5 4 3 2
♣ A H V B

♠ H V
♥ A 3
♦ A H V B 10
♣ 5 4 3 2

Je speelt 'slechts' 3SA.
West start met ♥V.
Hoe ga je dat spelen?

Spel B

♠ 3 2
♥ H 3 2
♦ A 4 3 2
♣ V B 9 2

♠ A H 4
♥ A V B 10 9
♦ 7 6 5
♣ H 10

Je speelt 4♥.
West start met ♠V.
Wat is je speelplan?

Spel A

Je speelt een SA-contract, dus tel je allereerst de elf (!) vaste slagen.

Met deze supermooie 32 punten is 6SA uiteraard het juiste contract! Wij laten je met opzet slechts 3SA spelen, omdat je zelfs met méér dan voldoende vaste slagen, altijd op zoek moet gaan naar een extra slag! Want één slagje meer of minder kan het verschil maken tussen een zaaltop en een nul. Zie je een kans op een extra slag? Die is er wél.

Spel B

In een troefcontract begin je met een vlootshouw van de dreigende verliesslagen. Die zie je meestal het gemakkelijkst vanuit de hand met de meeste troefkaarten. Kijk mee!

- In schoppen heeft zuid ♠AH4. ♠4 dreigt een slag te verliezen.
- De harten zitten helemaal dicht; geen dreigende hartenverliezer dus.
- In ruiten heeft zuid ♦765. Dummy's ♦A kan daarvan maar één ruiten beschermen, dus dreigen er twee ruitenverliezers.
- De klaveren zijn mooi gesloten: allemaal aangrenzende plaatjes. Maar je mist wel ♣A, dus tel je een dreigende klaverenverliezer.

De schoonste stap is de tweede: zoeken naar een list om een dreigende verliezer te voorkomen. In een troefcontract zit het antwoord vaak in bijkleuren die ongelijk zijn van lengte. Dan kun je de laatste kaart(en) van zo'n kleur troeven. Of je ruimt een kaart van een andere bijkleur op, waardoor die andere bijkleur ongelijk(er) wordt ...

Kijk even in alle rust naar de kleuren en forceer niets: het moet ontspanning blijven!

Vraagstuk 8 Onze aanpak

Spel A

♠ 4 3 2
♥ H 2
♦ 5 4 3 2
♣ A H V B

♠ H V
♥ A 3
♦ A H V B 10
♣ 5 4 3 2

Je speelt 3SA

West start met ♥V.

Hoe ga je dat spelen?

Spel B

♠ 3 2
♥ H 3 2
♦ A 4 3 2
♣ V B 9 2

♠ A H 4
♥ A V B 10 9
♦ 7 6 5
♣ H 10

Je speelt 4♥.

West start met ♠V.

Wat is je speelplan?

Spel A

Natuurlijk win je de uitkomst. Het maakt niet uit of je daarvoor ♥A of ♥H van stal haalt. Meteen daarna speel je schoppen. Van HV win je altijd één slag, mits je dat doet op een moment dat je alle kleuren nog aankunt. Je zou de uitkomst kunnen winnen met ♥H; dan ♠4 naar ♠H. Veel spelers leggen in de tweede hand liever niet meteen hun aas. Als ♠H de slag wint, blijf je natuurlijk verder van de schoppen af: 3SA+3.

Spel B

Als de troeven normaal verdeeld zitten (3-2) hoef je maar drie keer troef te spelen om OW op dat punt te ontwapenen. Maar ... wacht daar nog even mee. Speel na ♠A ook ♠H en troef ♠4 in dummy af, met ♥H! Je hebt alle hoge harten, dus waarom zou je het risico nemen dat oost dummy's ♥2 overtroeft?

De aftroefer voorkomt de schoppenverliezer. Maar gelukkig zie je ook de dreigende twee ruitenverliezers. Na het ophalen van de troeven speel je klaveren. Eerst de hoge klaveren aan de korte kant: ♣H en als ♣A niet meteen verschijnt, dan ♣10, die je voor alle zekerheid **overneemt** met ♣V als west dan weer een lage klaveren bijspeelt. Dan kun je met de klaveren doorgaan (en je eerste ruiten opruimen) als ook oost duikt. Bang voor een klaverenaftroefer hoef je niet te zijn, want de troeven van OW heb je al verwijderd.

Je gunt OW nu ♣A. Daarna ruim je op dummy's twee laatste hoge klaveren ♦5 en ♦6 op. Geen ruitenverliezer meer! Dus 4♥+2!

Had je dan 6♥ moeten bieden? Niet echt, want als west in ruiten was uitgekomen, had je niet op tijd de twee ruitenverliezers kunnen opruimen! Je maakt dan wel evengoed de schoppenaftroefer, waardoor je dan precies je 4♥-contract binnensleept.

Effe Snel

Je bent leider in een 3SA-contract.

West start met ♠7.

Hoe timmer je je speelplan in elkaar?

Een hamerstuk?
We geven toch een overpeinzing.

Effe Snel Overpeinzing

Je bent leider in een 3SA-contract.

West start met ♠7.

Hoe timmer je je speelplan in elkaar?

Natuurlijk telde je je vaste slagen en kwam je – net als wij – op vijf: ♠A, ♥A en ♦AHV.

Ook zocht je naar de broodnodige extra slagen. Die vond je in de klaverenkleur. ♣A mogen OW maken, maar dat levert voor jou vier extra slagen op.

Maar ... keek je ook nog even of OW vervelend kunnen doen, en zo ja, hoe je dat kunt pareren?

Op het eerste oog ziet het er misschien geruststellend uit, geen vuiltje aan de lucht. Toch gingen van de tien 3SA-leiders, waaronder vijf ervaren spelers, er zeven kopje onder. Kennelijk zit er dus ergens toch een flinke adder onder het gras. Zou dat iets te maken kunnen hebben met tempo?

Effe Snel Ons speelplan

Je bent leider in een 3SA-contract.

West start met ♠7.

Hoe timmer je je speelplan in elkaar?

In de praktijk lieten veel leiders dummy een lage schoppen bijspelen.

Fout

Oost won die slag met ♠H en viel de harten aan. Daar heb je maar één opvang in: ♥A. En als die is gespeeld, ontstaat er een (te) groot probleem: voordat je klaverenslagen kunt oogsten, moet je OW een slag gunnen met ♣A. Meteen daarna kun je rekenen op een hartenlawine!

Goed

Laat dummy onmiddellijk ♠A leggen, gevolgd door klaveren naar ♣V. En ga door met de klaveren tot ♣A verschijnt. OW mogen ♣A maken, want je controleert nog alle kleuren! Zodra je weer aan slag bent hoeft je alleen maar al je vaste slagen en de resterende klaveren af te draaien voor 3SA C!

Lezers mailen

Moet je verliezers altijd aftroeven in dummy?

Mijn bridgepartner beweert dat je verliezers **altijd** moet aftroeven in dummy. Dat zou hij ergens hebben gehoord of gelezen. Is dat zo?

Rob:

Ik zou 'altijd' liever vervangen door 'vaak'. Een verliezer aftroeven levert namelijk alleen een extra slag op als je troeft met de hand die de **minste** troeven heeft.

Dat is meestal dummy. Maar zeker niet altijd. Denk alleen maar aan de SA-openaar die na Jacoby van zijn partner in 4♥ belandt. Grote kans dat dummy meer troeven heeft dan de leider.

♠ 3 2
♥ H V B 10 9 8
♦ A 3 2
♣ 3 2

♠ A H 4
♥ A 7 6
♦ 5 4
♣ A B 6 5 4

Kijk even alleen naar de hartenkleur.

- Als je al je troeven uitspeelt, zonder een slag af te troeven, win je **zes** troefslagen.
- En hoeveel slagen wint de leider die eerst ♠AH speelt, dan ♠4 troeft en daarna al zijn troeven uitspeelt? Inderdaad: ook **zes**. Omdat hij troefde met de hand die de meeste troeven telt.
- Alleen de leider die eerst een troefslag maakt aan de korte kant, door de derde ruitenslag te troeven, en daarna al zijn troeven speelt, wint **zeven** troefslagen!

In een troefcontract begin je met een zoektocht naar dreigende verliezers. Die – vooral voor minder ervaren spelers zeer pittige – klus, is meestal het gemakkelijkst als je daarnaar zoekt vanuit de hand met de **meeste troeven**. Dat is in dit spel de **noordhand**.

♠	3 2
♥	H V B 10 9 8
♦	A 3 2
♣	3 2
	
♠	A H 4
♥	A 7 6
♦	5 4
♣	A B 6 5 4

- Tegenover ♠32 staan zuids ♠AH, **geen verliezer** dus in schoppen (vanuit de noordhand gezien)!
- In harten tel je geen enkele dreigende verliezer.
- Tegenover noords ♦A32 heeft zuid alleen maar ♦54; dus dreigen er (vanuit de noordhand gezien) **twee ruitenverliezers**.
- Noords ♣32 vinden alleen bescherming in zuids ♣A. Dus dreigt er één verliesslag in klaveren.

Als je ♠AH speelt, ♠4 aftroeft in dummy, en daarna de overige vijf troefkaarten van dummy afdraait, win je totaal zes troefslagen. Als je meteen dummy's zes troeven had gespeeld, win je net zoveel troefslagen; de schoppenaftroever levert dus geen extra slag op. Met ♠AH, ♥A en ♦A maak je precies je contract.

De leider die weet dat een troefslag aan de korte kant een extra slag oplevert, kijkt met grote belangstelling naar de ruiten. Hij weet dat als hij dummy's derde ruiten troeft, dat een extra troefslag oplevert. Hoe meer de leider overtuigd is van deze regel, des te minder moeite hij zal hebben met het eerst 'weggeven' van een ruitenslag ...

Wat gebeurt er als je begint met het schenken van een ruitenslag? Je speelt na ♠A: ♦4 naar ♦2!

En zodra je weer aan slag bent, speel je ♦A en troef je dummy's laatste ruiten. Dat is dan je eerste troefslag. En dummy noord heeft nog steeds zes troeven. Conclusie: als je een aftroever maakt met de hand die de minste troeven heeft, levert dat een extra troefslag op! Met je andere vaste slagen mee, maak je nu 4♥+1.

Moet je altijd honneur op honneur leggen?

Een van de eerste vuistregels is dat ik altijd honneur op honneur moet leggen. Is dat echt zo?

Rob:

Was dat maar waar, want dan zou je het altijd goed doen!

Oost opende met 1♥ (minstens 5-kaart) en mag 4♥ spelen. **A**

Dummy west

♥ 5 4 3 2

Leider oost speelt in de 2^e slag

♥V voor

Zuid (jij)

♥ A 2

Welke harten speel je bij: ♥A of ♥2?

Dummy noord

♣ B 2

West speelt ♣10 voor

Jouw klaveren

♣ V 4 3

Welke klaveren laat je dummy bijspelen? **B**

West

1♥*

4♥

*1♥: belooft minstens 5-kaart harten.

Oost

2♥

pas

Leider west

??

Dummy oost

♥ A B 3 2

Jouw harten

♥ V 7 6

Dummy oost is aan slag. Leider west laat dummy ♥B voorspelen.

Wat doe je: duiken of dekken? **C**

West opende (met zijn 8-kaart) 4♥, en mag dat spelen. **D**

Dummy oost heeft slechts ♥V-sec.

Leider west

Dummy oost

♥V

Leider west laat dummy ♥V voorspelen. Welke harten speel je bij?

jouw zuidelijke harten

♥ H 3 2

Schrik niet: in alle vier situaties kun je het beste ... duiken!

A. Duik ♥A, want die maak je altijd. Voorkom dat partners ♥H onder jouw aas valt! Dat gebeurt als oost een 6-kaart harten heeft en partner ♥H-sec.

B. Laat dummy duiken! Dan win je *altijd* een klaverenslag. Als oost laag bijspeelt, win je de slag met ♣V. En als oost ♣A of ♣H legt, speel je ♣3 bij. Daarna hebben OW nog maar één tophonneur over, de secce ♣B kunnen ze dan vangen, maar jouw ♣V houdt de wacht.

♣ B 2
♣ A 10 9 5 4   ♣ H 8
♣ V 4 3

Als je dummy wél meteen ♣B laat bijspelen, oost ♣H legt en klaveren terugspeelt, wint west met een vinger in zijn neus de volgende vier klaverenslagen.

C. Ook nu is duiken de enige optie! Waarom? Omdat je weet dat west minstens een 5-kaart harten belooft. Met negen harten in 'eigen beheer' is ♥AH slaan iets kansrijker dan snijden op ♥V. Maar ... een slimme leider die weet dat hij het beste ♥AH kan slaan, pakt graag de extra kans van een tegenspeler die 'automatisch' honneur op honneur legt. Die speelt graag ♥B voor alsóf hij gaat snijden. En te veel tegenspelers trappen daarin om dat niet te proberen.

Bedenk dat partner maximaal twee harten heeft. ♥V leggen, om partners eventuele ♥10 hoog te maken, heeft daardoor geen enkele zin.

Pikant detail ...

Als minder ervaren speler heb je vaak extra kansen op iets moois. Want als jij met ♥V6 in handen zónder weifeling ♥6 bijspeelt zal de ervaren speler vrij zeker weten dat ♥V bij je partner zit. En dan zelfs met negen harten ♥B overnemen met ♥H en dan over je partner snijden op ♥V ... Dat is dan – voor jou – een moment waarop er geen mooiere sport bestaat dan bridge ☺.

D. Beslist duiken! Oost heeft geen harten meer, dus moet de leider – na de slag met ♥V – de volgende hartenslag uit de hand beginnen. Zelfs met ♥AB10987 in handen, kan hij niet voorkomen dat jij ♥H maakt. Leg je op ♥V wel braaf ♥H, dan zal dat in ieder geval een dankbare blik van de leider opleveren ...

En dan hebben we het nog niet over je partner: met acht harten bij west, blijft er nog één harten over voor noord. Dat zóú ♥A kúnnen zijn. In dat geval riskeer je zelfs een knuffel van de leider als je ♥H offerde.

Epiloog

Aanleiding voor dit nummer was Monica's aanname dat bridge een **andere manier van denken** vereist, met de vraag waar je die leert.

Vrijwel onmiddellijk kwam de gedachte bij mij op om die vraag samen met Monica te beantwoorden. Met deze prachtige training als resultaat. En ere wie ere toekomt, dat is volledig de verdienste van Monica. Ze trapte een paar keer krachtig op de rem bij technieken en wetten die ik als bekend of eenvoudig veronderstelde.

En moet je aan de bridgetafel inderdaad op een andere manier denken? Dat denk ik eerlijk gezegd niet. Volgens mij is het voldoende als je bepaalde wetten niet alleen weet, maar vooral begrijpt. Pas *dán* kun je situaties herkennen waarin je die techniek met succes kunt toepassen.

Ik dank Monica hartelijk voor de tijd, energie én het geduld om mij in het juiste spoor te helpen en te houden!

Roberto

Spelregelvraag

Ons antwoord op de vraag van vorige week, vraag 20

Dummy noord

♣ A 4 3 2

Leider zuid

♣ H B 10 9

Zuid speelt een 7SA-contract. En je voelt hem al aankomen: om het contract te maken, moet de leider absoluut vier klaverenslagen maken.

De leider mist vijf klaveren, waaronder ♣V.

Zonder informatie over de kracht/verdeling van OW moet hij gokken over welke speler hij moet snijden. De leider weet dat veel spelers standaard *honneur op honneur* spelen.

Daarom begint de leider met het voorspelen van ♣B, in de hoop dat west braaf ♣V legt, ook met ♣Vxx in handen. Speelt west een lage klaveren bij, dan laat hij dummy ♣A leggen en snijdt hij over oost op ♣V.

Maar wat gebeurt er: na een duidelijke denkpauze speelt west ♣5 bij. Zuid ziet dat als een teken dat west ♣V moet hebben en laat dummy ♣2 bijspelen. Helaas: oost wint de slag met ♣V.

Leider zuid 'scoort' 7SA-1, voelt zich door west gepiepeld en nodigt de arbiter uit. Die geluksvogel ben jij. Uiteraard laat je doorspelen zonder de handen in te zien (!), met de toezegging dat je na de 13^e slag graag terugkomt.

Wat is jouw oordeel, als na afloop van het spel blijkt dat west op het moment dat hij een denkpauze nam:

- a. ♣765 in handen had.
- b. alleen ♣5 in handen had.

- a. In beide gevallen blijft de score 7SA-1. De leider mag de informatie van de denkpauze gebruiken, maar geheel voor eigen risico.
- b. Met ♣765 in handen blijft de score 7SA-1; met alleen ♣5 in handen: 7SA C.
- c. Met alleen ♣5 in handen blijft de score 7SA-1; met ♣765 in handen: 7SA C.
- d. In beide gevallen verander je het resultaat in 7SA C.

Met alleen ♣5 in handen, heeft west absoluut niets te denken. Toch nadenken zou je dan misleidend kunnen noemen. Dat beloon je niet, dus laat je 7SA C noteren. Met ♣765 in handen zou west kunnen nadenken over de volgorde waarin hij die bijspeelt. Ook zonder boze opzet is het effect hetzelfde, en dat voordeel wil deze eerlijke westspeler niet. Dus ook dan 7SA C (antwoord d is goed voor 10 punten. De antwoorden b en c scoren de helft: 5 punten.

Spelregelvraag 21

Zuid speelt 4♠ (1♠ - pas - 4♠ - 3 x pas)

Dummy noord

♠ 9 8 7 4 3

♥ V 9 8

♦ H B 3

♣ A H

West

♠ 2

♥ A H 4 3 2

♦ 8 7 2

♣ 5 4 3 2

Oost

♠ 6 5

♥ 7 5 4

♦ A V 9 5 4

♣ 8 7 6

Leider zuid

♠ A H V B 10

♥ B 10

♦ 10 6

♣ V B 10 9

West komt uit met ♥A; oost speelt ♥7 bij.

West vervolgt met ♥H; oost denkt even na en speelt dan ♥5 bij.

West speelt ♦8 na, waarna oost ♦V en ♦A maakt.

Resultaat: 4♠-1

Na afloop bekijkt leider zuid de systeemkaart van OW, en vraagt dan aan west:

'Waarom speelde je geen harten door? Volgens jullie systeemkaart belooft je partner met hoog-laag bijspelen een 2-kaart harten.'

Waarop west antwoordt:

'Inderdaad verwachtte ik een 2-kaart harten bij oost. Maar als hij die slag troeft, moet hij daarna in de ruitenvork spelen. En dat wilde ik voorkomen door meteen ruiten te spelen.'

Zuid houdt toch een vervelend gevoel en wil zich graag optrekken aan de visie van de arbiter. Die arbiter ben jij. Met welke woorden help je zuid op hoger niveau?

Je hoeft geen antwoord op te sturen; ik houd niets bij!

Je kunt wel weddenschappen afsluiten en/of een spelregelcompetitie opzetten.

Volgende week geef ik mijn antwoord.